

NOZARES PPP REALIZĀCIJAS PRAKSE LATVIJĀ

Tūrisma infrastruktūras nozarē Latvijā projektu, kas apzināti īstenoti publiskās un privātās partnerības veidā, ir ļoti nedaudz.

Interese par tūrisma infrastruktūras nozares projektu realizāciju ir pietiekami liela, to apliecina ICCA (International Congress & Convention Association) dati, kas norāda, ka starptautisko kongresu rīkotāju interese par Rīgu kā kongresu un konferenču galamērķi ir strauji augusi un sniedz šādu informāciju:

- Rīga un Tallina ir tās pilsētas Ziemeļeiropā, kuras piedzīvos nozīmīgu starptautisko kongresu un darījumu viesu skaita pieaugumu turpmākajos gados;
- pieaug starptautisko kongresu īpatsvars ar dalībnieku skaitu no 1000 līdz 5000;
- tajā pat laikā kongresu skaits ar 5000 un vairāk dalībniekiem – samazinās.

Tomēr publiskais sektors (valsts un pašvaldības) ir visai piesardzīgs un nereti neieinteresēts attiecībā uz sadarbību ar privāto sektoru. Tam par iemeslu varētu būt informācijas trūkums par PPP piedāvātajām iespējām vai arī konservatīvais darbības stils. Lai gan attiecībā uz tūrisma un kultūras infrastruktūras nozari ir sperti vairāki nozīmīgi soļi, kas raksturo valsts prioritātes šīs jomas attīstībā, izmantojot PPP iespējas. LR Kultūras ministrijas darbības stratēģijas 2007. – 2009.gadam apakšprogrammas „Kultūras infrastruktūras attīstība” minēti konkrēti PPP projekti - Latvijas Nacionālās bibliotēkas, akustiskās koncertzāles un Laikmetīgās mākslas muzeja ēku būvniecība. Kopumā LR Nacionālās attīstības plānā 2007.–2013.gadam PPP piemērošana tiek minēta vairākkārt saistībā ar izglītības jomu, reģionālās attīstības centru atjaunināšanu un būvniecības jomu.

Ar pašreizējo kongresu infrastruktūru Rīga var pretendēt tikai uz 20% no visiem starptautiskajiem kongresiem. Vislielākais kongresu delegātu īpatsvars (80%) ir kongresiem ar dalībnieku skaitu no 500-4500.

Latvijā uz šo brīdi ir identificēts tikai viens tūrisma nozares projekts, kas atbilst PPP projekta kritērijiem, skatīt tabulu nr.47.

TABULA NR.1: LATVIJĀ REALIZĒTIE TŪRISMA NOZARES PPP PROJEKTI

PROJEKTS	APAKŠNOZARE	PARTNERI, IZMANTOTAIS PPP MODELIS	UZSĀKŠANAS GADS, TERMIŅŠ	IEGULDĪJUMU APJOMS, LS	PROJEKTA REALIZĀCIJAS REZULTĀTS
Siguldas trošu tramvajs	Aktīvās atpūtas tūrisms	Koncesija	2002	70 000	Siguldas gaisa tramvajiņa atjaunošana un pie tā esošās tūrisma infrastruktūras sakārtošana un pilnveidošana

Siguldas gaisa tramvajiņa atjaunošanas un apsaimniekošanas projekts ir pašlaik vienīgais tūrisma PPP projekts, kurš par tādu ir oficiāli reģistrēts ar atzīmi koncesiju reģistrā. Publiskais partneris šajā projektā ir Siguldas novada dome, savukārt Privātais partneris ir SIA „LGK ATRAKCIJAS”. 2002.gadā uzņēmums slēdza koncesiju līgumu ar Siguldas novada domi par Siguldas gaisa tramvajiņa tehniskā nodrošinājuma atjaunošanu un turpmāku apsaimniekošanu uz 30 gadiem. Siguldas gaisa tramvajiņa atjaunošanas iniciatīva pieder pašvaldībai, jo laikā, kad tika noslēgts līgums, gaisa tramvajiņš bija ļoti sliktā tehniskā stāvoklī un dome meklēja investorus, kas varētu ne tikai nodrošināt finansiālu atbalstu, bet arī veikt pašus rekonstrukcijas darbus. Sākotnējā posmā SIA „LGK ATRAKCIJAS” veica visus drošības tehnikas darbus, kā arī atjaunoja pašu vagoniņa tehnisko stāvokli. Uzņēmums nākotnē plāno gaisa tramvajiņa servisa nodrošinājuma ēkai tūristu ērtībām izveidot piebūvi, kur iekārtotu kafējnicu. Taču patlaban šie darbi ir apstājušies, augsto būvniecības izmaksu dēļ.

Apzinot pieejamo informāciju, tika identificēta virkne Latvijā plānoto tūrisma nozares infrastruktūras projektu, kurus paredzēts realizēt pielietojot PPP modeli, skatīt tabulu nr.48.

TABULA NR.2: LATVIJĀ PLĀNOTIE VAI IZPĒTES STADIJĀ ESOŠIE TŪRISMA NOZARES PPP PROJEKTI

PROJEKTS	APAKŠNOZARE	PARTNERI, IZMANTOTĀIS PPP MODELIS	UZSĀKŠANAS GADS, TERMIŅŠ	IEGULDĪJUMU APJOMS, Ls
Akustiskā koncertzāle uz AB dambja (Rīga)¹	Kultūras tūrisms, Lietišķais jeb biznesa tūrisms	Līgumiskais PPP	--	30 000 000
Laikmetīgās mākslas muzeja ēka (Rīga)²	Kultūras tūrisms, Lietišķais jeb biznesa tūrisms	Līgumiskais PPP	--	18 993 832
Preiļu pils un parks (Preiļi)³	Kultūras tūrisms, Lietišķais jeb biznesa tūrisms	Līgumiskais PPP	2005	2 000 000
Daugavpils cietoksnis (Daugavpils)⁴ Marka Rotko mākslas centra izveide Daugavpils cietoksnī	Kultūras tūrisms, Lietišķais jeb biznesa tūrisms	Līgumiskais PPP	--	--
„Nurmižu muižas” renovācija un pielāgošana sabiedriskās izglītības un aktīvās atpūtas vajadzībām (Siguldas novads)	Aktīvā atpūta, kultūras tūrisms, Lietišķais jeb biznesa tūrisms	Institucionālais PPP	2008	2 000 000
Pludmales sporta centra izveide Dubultos, Kļavu ielas galā un pie glābšanas stacijas (Jūrmala)⁵	Aktīvā atpūta	Līgumiskais PPP	2008	1 000 000
SIA "Dzintaru koncertzāle" administrācijas ēkas būvniecība (Jūrmala)⁶	Kultūras tūrisms	--	2008	800 000
Mols jūrā (Jūrmala)⁷	Tūrisma infrastruktūra	--	--	30 000 000
Liepājas Karosta (Liepāja)	Aktīvā atpūta, kultūras tūrisms, Lietišķais jeb biznesa tūrisms	--	--	--

¹ LR Kultūras ministrijas un Rīgas domes nodomu protokols par Laikmetīgās mākslas muzeja ēkas un jaunas koncertzāles projektu īstenošanu Rīgas pilsētā. 15.06.2004.

² LR Kultūras ministrijas un Rīgas domes nodomu protokols par Laikmetīgās mākslas muzeja ēkas un jaunas koncertzāles projektu īstenošanu Rīgas pilsētā. 15.06.2004.

³ Preiļu pils un parka mārketinga un investīciju plāns.

⁴ Daugavpils pilsētas pašvaldības 2006.gada publiskais pārskats.

⁵ Jūrmalas pilsētas domes investīciju plāns 2008.- 2011.gadam.

⁶ Jūrmalas pilsētas domes investīciju plāns 2008.- 2011.gadam.

⁷ Jūrmalas pilsētas domes investīciju plāns 2008.- 2011.gadam.

Jūrmala, kā viens no lielākajiem tūrisma centriem Latvijā, savā attīstības plānā 2008-2011.gadam ir paredzējis vairāku tūrisma objektu attīstībā sadarbību ar privāto sektoru PPP ietvaros, t.sk. Pludmales sporta centra Dubultos izveidē, Dzintaru koncertzāles labiekārtošanā, Mola izbūvē pie Lielupes ietekas jūrā.

Akustiskā koncertzāle uz AB dambja (Rīga)

Ministru kabinets ar 2004.gada 14.septembra rīkojumu Nr.615 „Par mūsdienīgas akustiskās koncertzāles būvniecības projekta īstenošanu Rīgā līdz 2008.gadam” akceptēja Kultūras ministrijas sagatavoto priekšlikumu par jaunas, mūsdienu prasībām atbilstošas akustiskās koncertzāles būvniecību Rīgā, kas tika sagatavots pamatojoties uz Ministru kabineta Deklarācijas par iecerēto darbību, Kultūras sadaļas 1.punkta pamata. Konceptija paredz finanšu līdzekļu piesaisti koncertzāles būvniecībā, sadarbojoties ar privātajiem investoriem PPP modeļa ietvaros.⁸

Laikmetīgās mākslas muzeja ēka (Rīga)

2004.gadā valdība par prioritāti kultūrā līdzās Nacionālās bibliotēkas un akustiskās koncertzāles celtniecībai bija deklarējušas laikmetīgās mākslas muzeja izveidošanas nepieciešamību. Laikmetīgās mākslas muzejs būs daudzfunkcionāls laikmetīgās kultūras un izglītības centrs, kurā bez krājuma un ekspozīcijām tiks veidoti sadarbības projekti ar kultūras, izglītības, kā arī citu mākslas jomu pārstāvjiem, notiks koncerti, filmu demonstrācijas, konferences, semināri, performances, teātra izrādes utt.

Muzejs kļūs par izglītības centru, kas dažādu vecumu un pieredzi apmeklētājiem sniedz iespējas pētīt, interpretēt muzejiskos priekšmetus un informāciju (*life long learning*, speciālo un vispārīglītojošo skolu programmas, mazākumtautību integrācijas projektus utt.). Izglītības funkciju nodrošinās muzeja krājums, datu bāze, eksperti, ekspozīcijas, pasākumi, izglītojošās programmas, speciāli aprīkotas jaunrades telpas un iespieddarbi. Projekta realizācijai plānots izmantot dažādus finanšu resursus – Rīgas domes finansējumu, ES struktūrfondu piesaisti, kā arī paredzēta privātā sektora līdzdalība. Lai nodrošinātu PPP izmantošanas iespējas, iecerēts paplašināt teritorijas zonējuma robežas, tādējādi dodot iespēju jaunu funkciju attīstīšanai.⁹

Preiļu pils un parks (Preiļi)

Preiļu vēstures mantojuma lielākais lepnums ir Preiļu muižas komplekss un romantiskais ainavu parks. Līdz mūsdienām saglabājušos veidolu Preiļu parks ir ieguvis 19.gs vidū, un pašreiz tas ir viens no ievērojamākajiem ainavu parkiem Latvijā. Parka platība ir 41,2 hektāri, pils platība – 1500 kvadrātmetri. Preiļu pils un parka komplekss un tālāka izmantošana būtu liela apjoma un nozīmes projekts, kas veicinātu ne tikai vides un kultūrvēsturiskā mantojuma uzlabošanu, bet ietekmētu tūrisma nozari un citas ar to saistītās nozares Preiļu novadā un rajonā, kā arī radītu vismaz 120 jaunas darba vietas. Publiskās privātās partnerības ietvaros paredzēts izveidot Preiļu pils un parka kompleksu par Darījumu centru (PPP modelis – koncesija).¹⁰

Daugavpils cietoksnis (Daugavpils)

Tā kā nekustamā īpašuma komplekss „Daugavpils cietoksnis” sastāv no vairākiem valsts un pašvaldības valdījumā esošiem nekustamajiem īpašumiem, cietokšņa turpmākajai attīstībai ir izstrādāti 3 varianti:

- 1.Daugavpils cietokšņa kompleksa atsavināšana,
- 2.Daugavpils cietokšņa sadalīšana un daļēja atsavināšana,

⁸ Akustiskās koncertzāles Rīgā būvniecības projekta īstenošanas koncepcija.

⁹ Informatīvais ziņojums par Laikmetīgās mākslas muzeja projekta īstenošanas gaitu.

¹⁰ Preiļu pils un parka mārketinga un investīciju plāns.

3. Daugavpils cietokšņa valstij piederošās daļas saglabāšana valsts īpašumā.¹¹

Šī objekta izmēri un pieejamā lietderīgā platība ir ievērojama, tādēļ Daugavpils dome ir gatava atbalstīt šī objekta apsaimniekošanu un labiekārtošanu, izmantojot publiskās privātās partnerības veidus.

¹¹ Daugavpils cietokšņa saglabāšanas un turpmākās izmantošanas koncepcija.